

Οι προβλέψεις για ανάπτυξη ανεργία ακρίβεια

Τι αναφέρει η εξαμηνιαία έκθεση του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου για την πορεία της ελληνικής οικονομίας

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΥΛΙΑ
d.christoulas@realnews.gr

Ανάπτυξη 2,6% θα σημειώσει φέτος η ελληνική οικονομία, σύμφωνα με την πρόβλεψη του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, όπως αποτυπώνεται στην εξαμηνιαία έκθεση. Την ίδια στιγμή, όμως, ο δομικός πληθωρισμός συνεχίζει να αποτελεί ένα σημαντικό «αγκάθι» για τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, ενώ συνεχίζεται η γεωπολιτική αβεβαιότητα εξαιτίας του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, της ενεργειακής κρίσης και της αυστηρής νομισματικής πολιτικής.

Επενδύσεις - κατανάλωση

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ελληνικού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας για το 2023 αναμένεται στο 2,6% και για το 2024 στο 2,8%, με σημαντική ενίσχυση των επενδύσεων και διατήρηση της δυναμικής της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Πληθωριστικές πιέσεις

Οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις υποχωρούν, με τον επίσης ρυθμό μεταβολής του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή για τη χώρα μας να διαμορφώνεται στο 2,8% τον Ιούλιο του 2023, από 4,1% τον Μάιο 2023. Στους παράγοντες που συνέβαλαν στην επιβράδυνση του πληθωρισμού περιλαμβάνονται η αποκλιμάκωση των τιμών της ενέργειας, η σχετική εξομάλυνση της παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας και η ταχεία αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Το υψηλό επίπεδο του δομικού πληθωρισμού, παρά τη μείωσή του από 7,3% τον Μάιο 2023 σε 4,8% τον Ιούνιο, επιβαρύνει δυσανάλογα το κόστος διαβίωσης των πιο ευάλωτων νοικοκυριών, κρίνοντας ως αναγκαίες τις μέχρι τώρα δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματός τους.

Αποκλιμάκωση

Το ποσοστό ανεργίας συνέχισε να υποχωρεί, με αποτέλεσμα το α' τρίμηνο του 2023 να διαμορφωθεί σε 10,8%. Παρά τη σημαντική αποκλιμάκωση της ανεργίας των τελευταίων ετών και το σχεδόν μηδενικό παραγωγικό κενό, το ποσοστό στην Ελλάδα παραμένει υψηλό σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν επιτρέπει εφσυσασμό ως προς τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και εργασίας.

Ισοζύγιο

Στον εξωτερικό τομέα, το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του α' τετραμήνου του 2023 βελτιώνεται κατά 3 δισ. ευρώ σε σχέση με τους αντίστοιχους μήνες του 2022, κυρίως λόγω των μειωμένων τιμών ενέργειας, των αυξητικών τάσεων των εξαγωγών και των ταξιδιωτικών υπηρεσιών, καθώς και των εισροών από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτι-

κόπτας. Αναμένεται να διατηρηθεί, όμως, σε υψηλά επίπεδα τουλάχιστον μέχρι το 2026 και αυτό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και στενής παρακολούθησης, δεδομένου ότι επιδεινώνει τη διεθνή επενδυτική θέση της χώρας.

Επενδυτική βαθμίδα

Σημαντικές ευκαιρίες για την ελληνική οικονομία αποτελούν η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας, που ξεκίνησε το 2022 και συνεχίζεται το 2023, άρα η μείωση της απόστασης από τον στόχο της επενδυτικής βαθμίδας, η πραγματοποίηση μιας σειράς κρίσιμων μεταρρυθμίσεων, η έγκαιρη και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η αξιοποίηση των τραπεζικών καταθέσεων, που διατηρούν τη ρευστότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ικανοποιητικά επίπεδα, και το κλίμα πολιτικής σταθερότητας.

Πρωτογενές πλεόνασμα

Στο δημοσιονομικό πεδίο, η οικονομία κατέγραψε θετικό δημοσιονομικό αποτέλεσμα με πρωτογενές πλεόνασμα για το 2022 στο 0,1% του ΑΕΠ και με πρόβλεψη στο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2024-26 για αντίστοιχο πλεόνασμα το 2023 στο 1,1% του ΑΕΠ. Η ταμειακή εκτέλεση του Προϋπολογισμού εξελίσσεται ικανοποιητικά τους πρώτους μήνες του 2023, με σημαντική αύξηση των φορολογικών εσόδων περίπου κατά 1,5 δισ. ευρώ έναντι του στόχου του κρατικού Προϋπολογισμού για το 2023, κυρίως λόγω της αύξησης των εισπράξεων από φόρους σε όλες τις κατηγορίες, αλλά και των μεταβιβάσεων. Θετική είναι η επίδραση της ψηφιοποίησης του φορολογικού συστήματος όσον αφορά τα έσοδα, με βελτίωση της φορολογικής συμμόρφωσης και διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

Δημόσιο χρέος

Το δημόσιο χρέος της χώρας, παρά τη σημαντική αποκλιμάκωση εντός του 2022 κατά 23 ποσοστιαίες μονάδες, με πρόβλεψη για το 2023 στο 162,6% του ΑΕΠ, παραμένει το υψη-

λότερο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα από τα υψηλότερα διεθνώς. Η ισχυρή μεγέθυνση, ο πληθωρισμός και η φορολογική συμμόρφωση αποτέλεσαν σημαντικούς παράγοντες για την αξιοσημείωτη αυτή αποκλιμάκωση, η οποία -υπό προϋποθέσεις- αναμένεται να συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια, με πρόβλεψη για 135% του ΑΕΠ το 2026. Μεσοπρόθεσμα, η διάρθρωση του δημόσιου χρέους ελαχιστοποιεί τους κινδύνους για τη βιωσιμότητά του, ωστόσο, μακροπρόθεσμα, η σταδιακή αναχρηματοδότησή του σε όρους αγοράς καταδεικνύει αβεβαιότητα και απαιτεί δημοσιονομική επαγρύπνηση.

Ληξιπρόθεσμα

Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κράτους, συμπεριλαμβανομένων και των εκκρεμών επιστροφών φόρων, ανήλθε τον Απρίλιο σε 2.835 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας σημαντική αύξηση από την αρχή του έτους. Συγκεκριμένα, το συσσωρευμένο απόθεμα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ανήλθε σε 2.418 εκατ. ευρώ, αυξημένο κατά 704 εκατ. ευρώ, σε σχέση με το υπόλοιπο Δεκεμβρίου 2022 (1.708 εκατ. ευρώ). Η αύξηση προήλθε από τη συσσώρευση επιπλέον ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων σε όλους τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης, με τη μερίδα του λέοντος να καταγράφεται στα νοσοκομεία, το απόθεμα των οποίων έφτασε τα 1.305 εκατ. ευρώ. Τα τελευταία χρόνια, παρά τη δέσμευση που είχε αναλάβει η χώρα μας στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας για πλήρη εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ο στόχος δεν έχει επιτευχθεί. Το 2022 σημειώθηκε πρόοδος στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από εκκρεμίες αιτήματα συνταξιοδότησης, ωστόσο δεν έγινε το ίδιο με τις υποχρεώσεις που αφορούν την καταβολή εφάπαξ ποσού συνταξιοδότησης, καθώς και στις λοιπές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κράτους. Πλέον οι Αρχές έχουν αναβάλει για ακόμα μία φορά το πλάνο για πλήρη εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των αιτημάτων καταβολής εφάπαξ συντάξεων, για τον Σεπτέμβριο του 2023.

ΟΙ ΕΞΩΓΕΝΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΥΠΑΡΚΤΕΣ είναι, τόσο σε βραχυπρόθεσμο όσο και σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, εξωγενείς προκλήσεις και αβεβαιότητες αναφορικά με το θετικό μακροοικονομικό σενάριο της ελληνικής οικονομίας, όπως, για παράδειγμα, ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία, η οικονομική στασιμότητα σε χώρες της Ευρώπης, η όξυνση της ενεργειακής κρίσης, η επιδείνωση της κλιματικής αλλαγής και η συνεχιζόμενη περιοριστική νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.